

TIP

voor de thuisbelegger

Bepaal bij een belegging in een land als Turkije vooraf of u voor de lange termijn wilt beleggen of hoopt een korte rit omhoog te pakken.

erg hoog. De wereldwijde groei is nog steeds een zorgenkindje. Andere onzekere factoren zijn het politieke geruzie met de VS, de oorlog in Syrië en het autoritaire binnenlandse beleid van president Erdogan.

EEN GOED INSTAPMOMENT?

Voor langetermijnbeleggers kan de terugval in 2018 echter een goed moment zijn om in te stappen. Als Turkije terugkeert op het groeipad van een opkomende markt, zou dit een aardig startpunt kunnen zijn voor een langetermijnbelegging. De gespreide portefeuille van een actief beleggingsfonds of een *exchange traded fund* (etf) is voor de meeste particulieren de voor de hand liggende keuze. Etf's bieden beleggers de waardeontwikkeling van een Turkse index, doorgaans de MSCI Turkey, die met 18 Turkse bedrijven 85 procent van de Turkse aandelenmarkt vertegenwoordigt. Actieve fondsen proberen deze index, of een variant daarvan, te verslaan.

ETF VERSUS ACTIEF FONDS

Op grote ontwikkelde markten kiezen steeds meer beleggers voor etf's en andere indexvolgers. Dit vanwege de lagere kosten en de zekerheid van een marktgemiddeld rendement (minus kosten), waar veel actieve fondsen bij achterblijven. De concurrentie tussen actief en indexbeleggen spitst zich meer en meer toe op exotische, minder efficiënte markten zoals die van opkomende landen. Op zulke

markten zou een actieve belegger die buiten de index belegt gemakkelijker waarde kunnen toevoegen. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijkheid om in kleine, snelgroeiende bedrijven buiten de nationale index te beleggen. Of om een nationale index waarin één sector overheerst, denk aan oliebedrijven of banken deels te kunnen omzeilen. Of om in te kunnen spelen op marktfluctuaties.

Wat opkomende markten betreft zou een langetermijnbelegger goed voor een actief fonds kunnen kiezen. Zolang de kosten maar niet heel veel hoger zijn dan die van een etf en het fonds over een langere periode de index heeft verslagen. Uit het overzicht hieronder blijkt dat dit bij Turkije voor de meeste fondsen (actief en passief) een uitdaging was: het rendement van de MSCI Turkey (in euro's) bedroeg de afgelopen vijf jaar gemiddeld -1,8 procent per jaar, -6,6 procent over de afgelopen drie jaar.

De vrijheid van actieve fondsen om buiten de index te beleggen is vaak zo groot, dat er ook buiten Turkije mag worden belegd, zolang de bedrijven maar een aanzienlijk deel van hun omzet in het land halen. De mate van flexibiliteit kan flink verschillen, waarbij je op een bepaald punt zou kunnen afvragen of er nog wel sprake is van een Turkije-fonds.

GRILLIGE AANDELENMARKT

Etf's kennen doorgaans lagere kosten dan actieve fondsen. In grillige markten kan ook de doorlopende verhandelbaarheid van deze indexvolgers een belangrijk pluspunt zijn: beleggers kunnen gedurende de hele handelsdag in- en uitstappen. Bij beleggingsfondsen is er doorgaans één handelsmoment per dag, waarbij er een prijs tot stand komt waartegen orders tegen elkaar worden weggestreept. Orders worden vaak pas de volgende handelsdag uitgevoerd of zelfs nog later. Voor een belegger met een kortetermijnhorizon kan dat een handicap zijn.

Fluctuaties kunnen soms erg intens zijn, waarbij onder meer ook de bewegelijke wisselkoers van de zwakke Turkse lira tegenover de dollar en euro een rol speelt. Verdere verzwakkingen van de munt kunnen buitenlandse beleggers (verder) uit Turkse aandelen jagen omdat het hen uiteindelijk om de dollar- of eurowaarde van hun beleggingen te doen is. Aan de andere kant kan een waardestijging van de lira een zeer positieve invloed hebben.

Hoe belangrijk dit valuta-effect voor buitenlandse beleggers in Turkije is, wordt duidelijk door de waardedaling van de MSCI Turkey in 2018 in Turkse lira, in euro en in dollar uit te rekenen. In lira bedroeg de val 20,8 procent, in euro 40,7 procent en in dollar zelfs 43,6 procent. Dat zijn grote verschillen.

**IN GRILLIGE
AANDELEN-
MARKTEN
KAN DE
DOORLOPENDE
VERHANDEL-
BAARHEID VAN
ETF'S EEN
VOORDEEL
ZIJN TEN
OPZICHTE VAN
BELEGGINGS-
FONDSEN**

ZES TURKIJE-FONDSEN						
ETF'S	Isin-code	Rendement 5 jaar (geann.)	Rendement 3 jaar (geann.)	Rendement 2019	Lopende kosten	Index/benchmark
HSBC MSCI Turkey UCITS ETF	IE00B5BRQB73	-3,00%	-7,80%	13,85%	0,60%	MSCI Turkey NR USD
iShares MSCI Turkey UCITS ETF USD (Dist) (EUR)	IE00B1FZS574	-3,08%	-7,96%	14,79%	0,74%	MSCI Turkey NR USD
Lyxor MSCI Turkey UCITS ETF Acc	FR0010326256	-3,31%	-7,89%	14,66%	0,45%	MSCI Turkey NR EUR
ACTIEVE FONDSEN						
HSBC GIF Turkey Equity AC	LU0213961682	2,23%	-1,67%	13,38%	2,15%	MSCI Turkey 10/40 NR EUR
Parvest Equity Turkey Privilege-Capitalisation	LU0823433932	-3,17%	-7,40%	14,47%	1,23%	MSCI Turkey 10-40 NR USD
East Capital Turkey	LU0972918709	-4,31%	-9,59%	13,84%	2,02%	MSCI Turkey NR TRY

Bron: Morningstar, per 7 februari 2019, fondshistorie minimaal 5 jaar, notering in euro's